

Յովելի Գիրքը և Լաոդիկեան Յոթերորդ Օրուայ Աղվենտիստ Եկեղեցին - Թիւ Քսաներկու

Jeff Pippenger

2026-01-02

Թիվ քսաներկու

Նախորդ հոդվածում մենք անցել էինք հին Իսրայելի վերաբերյալ չորս հղումներից կեսը՝ որպես «իժերի» սերունդ: Մատթեոսի Ավետարանում թե՛ Հովհաննեսը, թե՛ Հիսուսը փարիսեցիներին և սադուկեցիներին կոչում են իժերի սերունդ: Հովհաննեսը ներկայացնում է փորձության մի գործընթացի սկիզբը, որը նույնացվում է այն ժամանակ, երբ նա ուսուցանում էր, որ Հիսուսը, ով պիտի գար իրենից հետո, լիովին պիտի մաքրեր Իր կալը: Հիսուսը Հովհաննեսի փորձության գործընթացին հավելեց նաև դատաստանի գործընթացը, երբ հիշատակեց Սաբայի թագուհուն և Նինվեին: Դատաստանը տեղի է ունենում չորրորդ սերնդում, և դատաստանի մեջ մի դաս դրսևորվում է որպես օձեր, որովհետև նրանց հայրը սատանան է: Հիսուսը հավելեց նաև այն հարցը, որ չորրորդ սերունդը նշան էր փնտրում, մինչդեռ նշանը բացահայտորեն նրանց աչքի առաջ էր:

Մատթեոս քսաներեքերորդ գլխում ներկայացվում են փարիսեցիների և սադուկեցիների վրա հռչակված «վայ»-երը, և փորձության ու դատաստանի ընթացքը կրկին կապվում է վերջին սերնդի հետ: Քսաներկրորդ գլուխը նախապատրաստում է քսաներեքերորդ գլխի «վայ»-երի համար հիմքը:

Երբ փարիսեցիները հավաքված էին, Հիսուսն նրանց հարցրեց՝ ասելով. «Ի՞նչ եք կարծում Քրիստոսի մասին. ո՞ւմ որդին է Նա»:

Նրան ասում են. Դավթի Որդին:

Նա նրանց ասաց. «Ապա ինչպե՞ս է Դավիթը Հոգով նրան Տեր կոչում՝ ասելով. «Տերն ասաց իմ Տիրոջը. Նստի՛ր իմ աջ կողմը, մինչև որ քո թշնամիներին քո ոտքերի պատվանդան դարձնեն»: Արդ, եթե Դավիթը նրան Տեր է կոչում, ինչպե՞ս է նա նրա որդին»:

Եվ ոչ ոք չկարողացավ Նրան մի խոսք անգամ պատասխանել, և այդ օրից ի վեր ոչ ոք այլևս չհամարձակվեց Նրան հարցեր տալ: Մատթեոս 22:41–46:

Երբ դուռը փակվեց որևէ հետագա հաղորդակցության համար, Հիսուսը ապա հաջորդ գլխում ներկայացնում է ութ վայեր: Տասներեքերորդ համարում վայը վերաբերում է երկնքի արքայության դռները փակելուն: Վերջին անձրևը թափվում է Երկնքի դռներից: Այդ ութ վայերը վերաբերում են նրանց, ովքեր հավակնում են բացել այն դուռը, որը ոչ ոք չի կարող բացել, և փակել այն դուռը, որը ոչ ոք չի կարող փակել: Տեսիլքում Քույր Ուայթին ցույց տրվեցին նրանք, ովքեր չհետևեցին Քրիստոսին դեպի Սրբությունների Սուրբը, այլ իրենց աղոթքներն ուղարկում էին դատարկ սրբարանը, որտեղ սատանան,

Քրիստոս ձևանալով, նրանց մոլորեցնում էր, որպեսզի հավատան, թե ամեն ինչ կարգին է: Նրանք վերաբացել էին սրբարանը և փակել Սրբությունների Սուրբը:

«Շատերը սարսափով են նայում այն ընթացքին, որով հրեաները մերժեցին և խաչեցին Քրիստոսին. և երբ նրանք կարդում են Նրա նկատմամբ գործադրված ամոթալի բռնության պատմությունը, կարծում են, թե սիրում են Նրան և չէին ուրանա Նրան, ինչպես Պետրոսը, և չէին խաչի Նրան, ինչպես հրեաները: Բայց Աստված, որ կարդում է բոլորի սրտերը, փորձության առաջ է բերել այն սերը Հիսուսի հանդեպ, որը նրանք խոստովանում էին, թե զգում են: Ամբողջ երկինքն ամենախոր հետաքրքրությամբ հետևում էր առաջին հրեշտակի պատգամի ընդունելությանը: Բայց շատերը, որոնք խոստովանում էին, թե սիրում են Հիսուսին, և որոնք արցունքներ էին թափում, երբ կարդում էին խաչի պատմությունը, ծաղրի էին ենթարկում Նրա գալստյան բարի լուրը: Պատգամը ուրախությամբ ընդունելու փոխարեն՝ հայտարարեցին, թե այն մոլորություն է: Նրանք ատեցին նրանց, ովքեր սիրում էին Նրա երևալը, և դուրս հանեցին նրանց եկեղեցիներից: Նրանք, ովքեր մերժեցին առաջին պատգամը, չէին կարող օգուտ քաղել երկրորդից. և ոչ էլ օգուտ քաղեցին կեսգիշերային աղաղակից, որը պետք է պատրաստեր նրանց, որպեսզի հավատքով Հիսուսի հետ մտնեն երկնային սրբարանի Սրբությունների Սուրբը: Եվ մերժելով առաջին երկու պատգամները՝ նրանք այնքան են խավարեցրել իրենց հասկացողությունը, որ չեն կարող տեսնել որևէ լույս երրորդ հրեշտակի պատգամում, որը ցույց է տալիս Սրբությունների Սուրբ տանող ճանապարհը: Ես տեսա, որ ինչպես հրեաները խաչեցին Հիսուսին, այնպես էլ անվանական եկեղեցիները խաչեցին այս պատգամները, և դրա համար նրանք ոչ մի գիտություն չունեն Սրբությունների Սուրբ տանող ճանապարհի մասին, և չեն կարող օգուտ քաղել այնտեղ Հիսուսի միջնորդությունից: Ինչպես հրեաները, որ մատուցում էին իրենց անալիտան գոհերը, նրանք էլ իրենց անալիտան աղոթքներն են բարձրացնում դեպի այն բաժանմունքը, որը Հիսուսը թողել է. և սատանան, հիանալով այդ խաբեությամբ, ընդունում է կրոնական կերպարանք և այդ դավանող քրիստոնյաների մտքերը տանում է դեպի իրեն՝ գործադրելով իր գործությունը, իր նշաններն ու սուտ հրաշքները, որպեսզի նրանց ամրացնի իր որոգայթում»: Վաղ գրվածքներ, 258–261:

Տասնչորսերորդ համարը վայ է՝ այրիների տները կուլ տալու և երկար աղոթքներ անելու համար: Տասնհինգերորդ համարի վայը նրանց համար է, որ իրենց դարձի եկածներին երկու անգամ ավելի գեհենի որդիներ են դարձնում, քան իրենք էին: Տասնվեցերորդից մինչև քսաներկուերորդ համարներում ամբարիշտները երդվում են տաճարով:

«Սրանք Քույր Ուայթի խոսքերը չեն, այլ Տիրոջ խոսքերը, և Նրա պատգամաբերը դրանք տվել է ինձ, որպեսզի ես տամ ձեզ: Աստված ձեզ կոչ է անում այլևս Նրա հետ հակադիր նպատակներով չգործել: Շատ խրատ տրվեց այն մարդկանց վերաբերյալ, որոնք իրենց քրիստոնյա են կոչում, մինչդեռ նրանք բացահայտում են Սատանայի հատկությունները, հոգով, խոսքով և գործով հակազդելով ճշմարտության առաջխաղացմանը, և անկասկած ընթանում են այն ճանապարհով, որով Սատանան առաջնորդում է նրանց: Իրենց սրտի կարծրության մեջ նրանք զավթել

են իշխանություն, որը ոչ մի կերպ նրանց չի պատկանում, և որը նրանք չպետք է գործադրեն: Ասում է մեծ Վարդապետը. “I will overturn, overturn, overturn.” Մարդիկ Բեթլ-Քրիքում ասում են. «Տիրոջ տաճարը, Տիրոջ տաճարը մենք ենք», բայց նրանք սովորական կրակ են գործածում: Նրանց սրտերը չեն փափկացվել և հնազանդեցվել Աստծո շնորհով»: Manuscript Releases, հատոր 13, 222.

Քսաներեքերորդ և քսանչորսերորդ համարներում վայր դատաստանը, ողորմությունն ու հավատարմությունը անտեսելու համար է: Քսանհինգերորդ և քսանվեցերորդ համարները վերաբերում են բաժակի արտաքինը մաքրելու ձևացմանը, բայց ոչ ներքինը:

«Մենք այս գանձն ունենք,— շարունակեց առաքյալը,— կավե անոթների մեջ, որպեսզի գործության գերազանցությունը լինի Աստծուց, և ոչ թե մեզնից»: Աստված կարող էր Իր ճշմարտությունը հռչակել անմեղ հրեշտակների միջոցով, սակայն դա Նրա ծրագիրը չէ: Նա ընտրում է մարդկային էակների՝ տկարությամբ պատված մարդկանց, որպես գործիքներ Իր մտադրությունների իրագործման մեջ: Անգին գանձը դրվում է կավե անոթների մեջ: Մարդկանց միջոցով է, որ Նրա օրհնությունները պետք է փոխանցվեն աշխարհին: Նրանց միջոցով է, որ Նրա փառքը պետք է շողա մեղքի խավարի մեջ»: Գործք Առաքելոց, 330:

Այնուհետև քսանյոթ և քսանութ համարները ամբարիշտներին նույնացնում են սպիտակեցված գերեզմանների հետ՝ կապ հաստատելով Եսայի մարգարեի քսաներկուերորդ գլխի Սեբնայի հետ, որտեղ Սեբնան պարծենում էր այն հրաշալի գերեզմանով, որ պատրաստում էր, սակայն երբեք այնտեղ չէր լինելու, որովհետև Աստված նրան պիտի դուրս նետեր Իր բերանից՝ դեպի հեռավոր դաշտը: Այդ հեռավոր դաշտը ներկայացված է Բեթելի սուտ մարգարեի գերեզմանով, որը պատճառ եղավ, որ անհնազանդ մարգարեն նույն գերեզմանում թաղվի: Այնուհետև ութերորդ վայրը ասում է.

Վա՛յ ձեզ, դպիրնե՛ր և փարիսեցինե՛ր, կեղծավորնե՛ր, որովհետև մարգարեների գերեզմաններն եք շինում և արդարների շիրիմները զարդարում, և ասում եք. «Եթե մենք մեր հայրերի օրերում լինեինք, նրանց հետ մասնակից չէինք լինի մարգարեների արյանը»: Ուստի դուք ինքներդ ձեզ համար վկայում եք, թե նրանց որդիներն եք, որոնք սպանեցին մարգարեներին: Ապա՛ լրացրեք ձեր հայրերի չափը:

Օձե՛ր, իժերի՛ ծնունդ, ինչպե՞ս կարող եք փրկվել գեհենի դատապարտությունից:

Ուստի ահա ես ձեզ մօտ եմ ուղարկում մարգարեների, իմաստունների և դպիրների. և նրանցից ոմանց դուք պիտի սպանեք և խաչեք, և նրանցից ոմանց պիտի ծեծահարեք ձեր ժողովարաններում ու քաղաքից քաղաք հալածեք, որպեսզի ձեզ վրա գա երկրի վրա թափված ամեն արդար արյունը՝ արդար Աբելի արյունից մինչև Բարաքիայի որդի Զաքարիայի արյունը, որին դուք սպանեցիք տաճարի և զոհասեղանի միջև:

Ճշմարիտ եմ ասում ձեզ. այս բոլոր բաները պիտի գան այս սերնդի վրա: Մատթեոս 23:29–36.

Օձերը, որոնք իժերի ծնունդն են, այդ հատվածում դատվում են: Այդ հատվածում դատաստանը հիմնված չէ Սաբայի թագուհու և Նինվեի վկայությունների վրա, այլ՝ Աբելի արյունից մինչև Զաքարիան: Չորրորդ սերունդը, որ իժեր են, դատվում է հին Իսրայելի արտաքին պատմությունից վերցված երկու վկաներով և հին Իսրայելի ներքին պատմությունից վերցված երկու վկաներով: Ղուկասի երրորդ գլուխը չորրորդ և վերջին սերնդի իժերին վերաբերող չորս հիշատակումներից վերջինն է և պարզապես զուգահեռ է Մատթեոսի երրորդ գլխին: Չորս հիշատակումներ, որոնք ցույց են տալիս, որ Աստծո տան վերջնական դատաստանի ընթացքում, չորրորդ սերնդի ժամանակ, մի դասը կորսվելու իր բնավորությունը՝ որպես սատանայի որդիներ և դուստրեր, իսկ մյուս դասը՝ որպես Աստծո որդիներ և դուստրեր: Փորձության ընթացքը, որով սկսվում է բաժանումը, սկսվում է այն ժամանակ, երբ ուխտի Պատգամավորի ճանապարհը պատրաստող պատգամաբերը բարձրացնում է իր ձայնը անապատում:

Սուրբ Գրքի սրբազան հյուսվածքի մեջ անունները պարզապես պիտակներ չեն, այլ շշնջացված մարգարեություններ՝ երկրորդ երգեր, որ հնչում են պատմության մակերևույթի ներքո՝ բացահայտելով փրկագնության սիրտը: Երբ Ադամից մինչև Նոյ սերածների անունների նշանակությունները դասավորվում են մեկ հայտարարության մեջ, ստացվում է մի պատգամ, որը համապատասխանում է այն պատմությանը, որ ներկայացված է այդ տոհմագրությամբ: Ադամ նշանակում է «մարդ», իսկ Սեթը՝ «նշանակված»: Ենովս նշանակում է «մահկանացու» (մահվան ենթակա), իսկ Կենանը՝ «վիշտ»: «Աստծո գովությունը/օրհնությունը» (Մադադայել) լինելու միջոցով Երկինքը «իջնելու էր» (Հարեդ): Երկինքը իջավ որպես «նվիրված կամ օծյալ մեկը» (Ենովք), որը դատաստանի պատգամը հռչակեց իր որդի Մաթուսաղայի միջոցով («Երբ նա մեռնի, այն կուղարկվի»): Նրա մահը պիտի լիներ Սուրբ Հոգու «հզոր» հեղման գագաթնակետը, որը ներկայացված է Ղամեքով (շունչ), որ միանում է Մաթուսաղային, ինչպես Կեսգիշերյա Աղաղակը միացավ երկրորդ հրեշտակին: Մաթուսաղան երկրորդ հրեշտակն էր, իսկ Ղամեքը՝ Կեսգիշերյա Աղաղակը, որը գագաթնակետին հասավ Նոյի ջրհեղեղի ժամանակ:

Ավելի սեղմ արտահայտությամբ, անունները հռչակում են. «Մարդը, առաջին Ադամի հետևանքով, սահմանվեց մահկանացու՝ ենթակա վշտի և մահվան. բայց Աստծո օրհնության միջոցով Քրիստոսը Իրեն նվիրեց՝ իջնելու համար, Իր խաչի մահվամբ դատաստան հռչակելով, որին հետևեց Սուրբ Հոգու զորավոր հեղումը»:

Այս տասը անունները խտացնում են ավետարանի պատգամը՝ միաժամանակ հետևելով երկրի պատմությանը արարչագործությունից մինչև վերջին անձրևը, որի գագաթնակետը Երկրորդ Գալուստն է: Անունների մեջ թաքնված այս խորհրդանիշը իր համարժեքը գտնում է Հայտնության մեջ: Ծննդոցը ներկայացնում է ալֆա տոհմաբանությունը, իսկ Հայտնություն 7-ի 144,000-ը ներկայացնում է օմեգա իրագործումը կնիքով կնքված մնացորդի մեջ:

Հուդա նշանակում է «գովաբանություն», Ռուբեն նշանակում է «ահա՛, որդի», Գադ նշանակում է «բարի բախտ/գորագունդ», Ասեր նշանակում է «երջանիկ/օրհնյալ», իսկ Նեփթալիմ նշանակում է «պայքար»: Մանասե նշանակում է «մոռացության մատնող»,

Սիմեոն նշանակում է «լսում», Ղևի նշանակում է «միացած/կցված», Իսաքար նշանակում է «վարձատրություն», Ջաբուղոն նշանակում է «պատիվ/բնակություն», Հովսեփ նշանակում է «ավելացում», իսկ Բենիամին նշանակում է «աջ ձեռքի որդի»:

Նրանք, ովքեր հետևում են Հուդայի ցեղի Առյուծին, Աստծու որդիներն են, բարի բախտով օրհնված, մինչ անցնում են Աստծու հետ մարտնչելու փորձության ընթացքով, ինչպես Հակոբը: Այս պայքարի միջոցով նրանց մեղքերը մոռացվում են սրբացման ընթացքի մեջ, որ առաջանում է Աստծու Խոսքը լսելուց, ինչը, իր հերթին, նրանց կապում է Քրիստոսին ուխտային հարաբերությամբ: Նրանց վարձատրությունն այն է, որ պատվով բնակվեն Քրիստոսի հետ Նրա աթոռի վրա՝ նստած երկնավոր տեղերում, մինչ Աստված նրանց գործածում է Իր թագավորությունը ընդարձակելու համար՝ Բաբելոնից կանչելով մեծ բազմությանը՝ որպես Իր աջ ձեռքի որդիներ:

Լիայի վեց որդիներն էին Ռուբենը, Հուդան, Սիմեոնը, Ղևին, Իսաքարը և Ջաբուղոնը: Նրա աղախին Ջեդփան, որի անունը նշանակում է «անուշաբույր կաթիլում», ուներ երկու որդի՝ Գադը և Ասերը: Ռաքելի երկու որդիներն էին Հովսեփը և Բենիամինը: Ռաքելի աղախին Բաղդան նշանակում է «ամաչկոտ կամ երկչոտ», և նրա որդիներն էին Դանը և Նեփթալիմը: Մարգարեական իմաստով այստեղի ծագումնաբանությունը ներկայացնում է դիտարկելու արժանի մի քանի գծեր: Ի տարբերություն Ծննդոց գրքի հինգերորդ գլխում ներկայացված ալֆայի և տասը սերունդների, օմեզան ունի տասներկու ժառանգներ՝ իր հատուկ մարգարեական փոփոխականներով: Հարյուր քառասունչորս հազարների մեջ Դանը չի հիշատակվում, և Մանասեն փոխարինել է իր եղբորը՝ Եփրեմին:

Ծննդոցի ալֆա տոհմաբանությունը համընկնում է Հայտնության օմեզա տոհմաբանության հետ, որովհետև Ծննդոցը նույնացնում է Քրիստոսի փրկագործական աստվածային գործը, իսկ Հայտնությունը՝ նրանց, ովքեր այդ ալֆա մարգարեության օմեզա կատարման մեջ կատարելապես իրականացնում են հենց այն խոստումն ու մարգարեությունը, որ ներկայացված էր ալֆա մարգարեության մեջ:

Այս երկու գծերի կիրառությունը աստվածաբանների կողմից հաճախ է արվում, բայց երբեք՝ «գիծ առ գիծ» մեթոդաբանության տեսանկյունից: Ծննդոցում և Հայտնությունում առկա երկու տոհմաբանությունները երկու վկա են տալիս այն բանի, որ Աստված խոսում է երկրորդային մակարդակով: Մի լեզուն գրավոր վկայությունն է՝ ինչպես այն արձանագրված է, իսկ այդ վկայության ներսում երկրորդային մի գիծ ներկայացված է խորհրդանշական մակարդակով: Աստվածաբանները սովորաբար չեն անցնում այն մակերեսային դիտարկումներից անդին, որոնք վերաբերում են Ծննդոցում և Հայտնությունում անունների նշանակությունների միջոցով փոխանցվող լուրին: Նրանք այն, ինչ տեսնում են, վերաբերվում են որպես մի նորույթի, որը ավելի շատ խոսում է իրենց իսկ մարդկային իմաստության մասին, ինչպես վկայվում է անունների նշանակությունների մեջ եղած փոխաբերությունը տեսնելու նրանց կեղծաբարեպաշտ կարողությամբ: Նրանք երբեք չեն տեսնում Իսմայելի տասներկու որդիների մեջ ներկայացված լուրը: Նրանք ճիշտ կերպով չեն տեսնում Հիսուսի տոհմաբանությունները Մատթեոսում և Ղուկասում: Նրանք չեն տեսնում Հուդայի

վերջին յոթ թագավորների և Իսրայելի վերջին յոթ թագավորների, ինչպես նաև Հուդայի առաջին յոթ թագավորների կամ Իսրայելի առաջին յոթ թագավորների տոհմաբանությունները:

Երբ ասում եմ, որ նրանք չեն տեսնում, նկատի ունեմ սա. եթե Google-ին հարցնեք՝ արդյոք այս տոհմաբանությունների վերաբերյալ ուսուցումներ կան, պատասխանը «այո» է՝ Ծննդոցի Ադամից մինչև Նոյ եղածի վերաբերյալ, և «այո»՝ հարյուր քառասունչորս հազարների վերաբերյալ: Բայց արդյո՞ք նրանք այս կերպ են կիրառում Ծննդոց տասնմեկերորդ գլխում Աբրամի տասը սերունդներին: Ո՛չ: Արդյո՞ք նրանք կիրառում են Կայենի տոհմաբանությունն ու Սեթի տոհմաբանությունը: Այո՛, բայց այնքան հեռու իրական իմաստից, որ կարծես բոլորովին այլ թեմայի մասին լինեն: Նրանք, անկասկած, անդրադառնում են Մատթեոսի և Ղուկասի ավետարաններում Քրիստոսի տոհմաբանություններին, բայց, դարձյալ, մի ամբողջ մոռնով վրիպում են նպատակից: Ինչո՞ւ է դա կարևոր, կհարցնեք դուք: Որովհետև ես մտադիր եմ ներկայացնել այս մարգարեական տոհմաբանական գծերի ընդհանուր տեսությունը, և ցանկանում եմ հենց սկզբից հստակեցնել, որ փորձում եմ բացահայտել չորրորդ սերնդի նշանակությունը՝ որպես աստվածաշնչյան մարգարեության խորհրդանիշ: Այս տոհմաբանությունների ընդհանուր ակնարկը կօգնի այդ առումով, սակայն ցանկացածի կողմից անփութություն կլինեք, եթե նա կարծեք, թե այս բաների պարզ ամփոփումը, որ հաջորդելու է, այն ամենն է, ինչ պետք է հասկանալ այս տոհմաբանական գծերի մասին:

Ադամից մինչև Նոյի տոհմագրությունից հետո, Ծննդոցի չորրորդ և հինգերորդ գլուխներում մենք գտնում ենք տոհմագրությունների երկու գիծ: Այդ երկու գծերը ներկայացված են Կայենի սերունդներով և Սեթի սերունդներով: Ի տարբերություն Ադամից մինչև Նոյի տոհմագրության, որը ներկայացնում էր տասը սերունդ, Սեթի և Կայենի գծերից յուրաքանչյուրը նշում է ութ սերունդ: Այս պատճառով դրանք պետք է դիտվեն որպես չորսականից կազմված երկու շրջան: Սեթն ու Կայենը ուխտային խորհրդանիշներ են, և Կայենը ներկայացնում է նրանց, ովքեր, ինչպես Եսայիայի քսանութերորդ և քսանիններորդ գլուխներում, մահվան ուխտ են կնքում, որը պետք է չեղարկվի հեղեղող պատուհասի ժամանակ: Նրանք են, որ իրենց տները ավազի վրա են շինում: Նրանք, ովքեր Վեմի վրա են շինում, կյանքի ուխտ են կնքում, ինչպես ներկայացված է Ա Պետրոսի երկրորդ գլխում՝ որպես նրանք, ովքեր ճաշակել են, որ Տերը բարի է, և «ընտրյալ սերունդն» են: «Շատերը» ավազի վրա են շինում, բայց «քչերն» են ընտրվում:

Կայենի տոհմաբանությունը ապստամբ հնչյուն է անունների սիմֆոնիայի մեջ, որովհետև այդ անունները ներկայացնում են մարդկային փառք, որ ունայն է և, երկնքից հարվածված լինելուց հետո, տանում է աննպատակ թափառման: Անտեսելով նախազգուշացումը՝ Կայենի գիծը դավանում է կեղծ աստվածություն՝ քողարկված վրեժխնդիր մարդկային գործությամբ, որը ներկայացված է մարդկության արվեստներով և կռում է երկաթյա մշակույթ՝ գեղեցիկ, սակայն բռնի և հույսից ամուլ: Այդ վերջին պնդումը Կայենի ութ սերունդների մեջ եղած պատգամի համառոտ ակնարկն է, որ

բխում է անուններից:

Մեթի տոհմը շնորհով պատասխանում է Կայենի տոհմին: Մարդկությանը վիճակված մարդկային տկարության մեջ նրանք, ովքեր Աստծուն են կանչում, իրենց վիշտը կվերափոխվի փառաբանության, երբ երկինքը իջնի: Հավատարմորեն ընթանալով այն ճանապարհով, որ բարձրանում է դեպի փառք, փորձության ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև «հույս» աղաղակը, հանգիստ է բերում՝ ազատագրման ջրերի միջոցով: Այդ վերջին միտքը Մեթի ութ սերունդների պատգամի համառոտ ակնարկն է, որը բխում է անուններից:

Ութ սերունդները չորսական երկու խմբի բաժանելու պատճառը հաստատվում է ուխտի առաջին քայլում, երբ Եգիպտոսում գերության մարգարեությունը սահմանվում է որպես 400 տարի, և նաև ասվում է, որ այդ 400 տարիները կավարտվեն չորրորդ սերնդում: Երբ Պոդոսի վկայությունը ներառվում է ալֆա ուխտի մարգարեության մեջ, այն առաջացնում է 215 տարվա երկու ժամանակաշրջան, որոնցից յուրաքանչյուրն կազմված էր չորս սերունդներից: 430 տարիների մեջ ութ սերունդները ներկայացնում են 215 տարվա երկու ժամանակաշրջան: Առաջին ժամանակաշրջանը ներկայացվում է բարի Փարավոնով, որը ճանաչում էր Հովսեփին: 215 տարի անց մի նոր Փարավոն եղավ, որը չէր ճանաչում Հովսեփին: Այնուհետև սկսվեց հաջորդ չորս սերունդներից կազմված շրջանը:

Ութ սերունդներ, որոնք հավասարապես բաժանված են երկու ժամանակահատվածների՝ հստակ առանձնացված որպես չորս սերունդներից բաղկացած առանձին ժամանակահատված, հաստատում են Կայենի և Մեթի ութ սերունդները նույն ձևով կիրառելու իրավացիությունը: Երբ այդ կիրառությունն արվում է, Մեթի ութ սերունդները համադրվում են Կայենի ութ սերունդների հետ: Կայենը ներկայացնում է այն շատերին, որոնք ընդունում են զազանի նշանը, իսկ Մեթը ներկայացնում է այն քչերին, որոնք ընդունում են Աստծո կնիքը: Կայենը մարդկության նշանն է, իսկ Մեթը՝ մարդկության Աստվածության հետ միավորված նշանը՝ Նոյի ուխտի համատեքստում, մինչդեռ Հովսեփի և Մովսեսի գիծը Աբրամի ուխտի համատեքստում է:

Այնուհետև, տասնմեկերորդ գլխում, ընտրյալ ժողովրդի ծագումնաբանությունը ներկայացվում է տասը անուններով՝ Սեմից մինչև Աբրամ: Տասնմեկերորդ գլուխը Բաբելոնի աշտարակի պատմությունն է, բայց նաև ընտրյալ ժողովրդի ծագումնաբանությունը, ինչպես այն ներկայացված է Աբրահամով: Տասնմեկերորդ գլուխը ներկայացնում է մի ընտրյալ ժողովուրդ, որ պետք է Աստծու հետ մտներ եռակի ուխտի մեջ: Երրորդ և վերջին քայլը Իսահակի զոհաբերությունն էր քսաներկուերորդ գլխում: «Տասնմեկ» գլուխը ալֆայական սկիզբն է, իսկ «քսաներկու» գլուխը՝ օմեգայական վախճանը: Այն հավատը, որ պահանջվում է՝ անունների նշանակության մեջ Աստծու ձայնը լսելու համար, ոչնչով չի տարբերվում այն հավատից, որ պահանջվում է՝ Նրա Խոսքի թվարկման մեջ Նրա ձայնը լսելու համար: Ծագումնաբանության մի կիրառություն, որ չի ընդունվում աստվածաբանների կողմից, Իսմայելի ծագումնաբանությունն է՝ իբրև իսլամի խորհրդանիշ:

Եվ սրանք են Իսմայելի որդիների անունները՝ իրենց անուններով, ըստ իրենց սերունդների. Իսմայելի անդրանիկը՝ Նաբայոթ, և Կեդար, և Ադբեել, և Միքսամ, և Միշմա, և Դումա, և Մասսա, Հադար, և Թեմա, Յետուր, Նափիշ, և Կեդեմա. Սրանք են Իսմայելի որդիները, և սրանք են նրանց անունները՝ ըստ իրենց քաղաքների և ըստ իրենց ավանների. տասներկու իշխաններ՝ ըստ իրենց ազգերի: Ծննդոց 25:13–16.

Երբ այս տասներկու անունների սահմանումները շարադրվում են մեկ նախադասության մեջ, այն հնչում է այսպես. «Մարգարեաբար, Իսմայելի սերունդները պտղաբեր, մուգամաշկ ժողովուրդ են, որ հռչակված է որպես ռազմիկներ, սակայն պատմականորեն և մարգարեաբար վշտացած են 1840 թվականի օգոստոսի 11-ին, և այնուհետև՝ 2001 թվականի սեպտեմբերի 11-ին: Նրանք աստվածաշնչյան պատմության մեջ կոչվում են արևելքի որդիներ: Նրանք ծագել են Արաբիայից, որտեղ աճեցվում են այն բուրավետ համեմունքները, որոնք գործածվում էին երբայական սրբարանի արարողություններում: «Assassins» բառը ծագում է իսլամական պատմությունից և ներկայացնում է մահ, որ իրականացվում է լռության մեջ: Խաչակրաց արշավանքների ժամանակ Իսլամը փակեց, օղակեց և պաշարեց կաթոլիկ Եվրոպան, սակայն նրանց հետագա զսպվածությունը նշանավորեց 1840-ից մինչև 1844 թվականների զոլացման գալուստը, ինչպես նաև 9/11-ից մինչև կիրակնօրյա օրերի ճգնաժամը: Իսմայելի որդիների տասներկու անունների սահմանումները նախորդ հայտարարության մեջ ամբողջությամբ ներկայացված են թավատառով տրված բառերով»:

Իսմայելի տոհմական գծի տասներկու անունները ներկայացնում են տասներեք, եթե ցանկում ներառվի նաև Իսմայելը: Տասներեքը «ապստամբության» խորհրդանշական թիվն է, և հենց դա՝ էր, ինչ արեց Հազարը, ինչը հանգեցրեց նրան, որ Աբրահամը թույլ տվեց Հազարին և Իսմայելին վտարել: Պողոսը այդ դեպքն օգտագործում է նկարագրելու համար հին Իսրայելի՝ որպես Աստծո ուխտի ժողովրդի, վտարումը, միևնույն ժամանակ, երբ Նա ուխտ էր հաստատում Իր քրիստոնյա հարսի հետ:

Որովհետև գրված է, թե Աբրահամը երկու որդի ուներ՝ մեկը աղախնից, մյուսը՝ ազատ կնոջից: Բայց աղախնից եղածը մարմնի համաձայն ծնվեց, իսկ ազատ կնոջից եղածը՝ խոստումով: Այս բաները այլաբանություն են, որովհետև սրանք երկու ուխտերն են. մեկը՝ Սինա լեռից, որ ծնունդ է տալիս ծառայության, և դա Ազարն է: Որովհետև այս Ազարը Արաբիայում գտնվող Սինա լեռն է և համապատասխանում է ներկայիս Երուսաղեմին, որովհետև նա իր զավակների հետ ծառայության մեջ է: Բայց վերին Երուսաղեմն ազատ է, և նա է մեր բոլորի մայրը: Որովհետև գրված է. «Ուրախացիր, ո՛վ ամուլ, որ չես ծնում. ցնծա՛ և աղաղակի՛ր, դու, որ երկունքի մեջ չես լինում. որովհետև լքվածն ավելի շատ զավակներ ունի, քան նա, որ ամուսին ունի»: Իսկ մենք, եղբայրներ՝ Իսահակի պես խոստման զավակներ ենք: Բայց ինչպես այն ժամանակ մարմնի համաձայն ծնվածը հալածում էր Հոգու համաձայն ծնվածին, այնպես էլ հիմա: Սակայն ի՞նչ է ասում Գիրքը. «Դու՛րս հանիր աղախնին և նրա որդուն, որովհետև աղախնի որդին չի ժառանգի ազատ կնոջ որդու հետ»: Ապա ուրեմն, եղբայրներ՝ ր, մենք աղախնի զավակներ չենք, այլ՝ ազատի: Գաղատացիներին 4:22–31:

Իսմայելը Իսլամի խորհրդանիշն է, իսկ Ագարը՝ Իսմայելի մայրը, մահվան ուխտի եկեղեցու խորհրդանիշն է: Իսահակը Քրիստոնեության խորհրդանիշն է, իսկ Սառան՝ կյանքի ուխտի եկեղեցու խորհրդանիշը: Այս պատճառով Իսմայելն ունեցավ տասներկու որդի, քանի որ տասներկուսը Աստծո ուխտի ժողովրդի խորհրդանիշն է, իսկ Իսլամը Աստծո ուխտի ժողովրդի կեղծ նմանակումն է:

Ավետարաններում Քրիստոսի համար տրված են երկու տոհմաբանություններ: Մեկը՝ Մատթեոսի մոտ, իսկ մյուսը՝ Ղուկասի մոտ:

Եվ Հակոբը ծնեց Հովսեփին՝ Մարիամի ամուսնուն, որից ծնվեց Հիսուսը, որ կոչվում է Քրիստոս: Արդ, Աբրահամից մինչև Դավիթ բոլոր սերունդները տասնչորս սերունդ են. և Դավթից մինչև Բաբելոն գերեվարությունը՝ տասնչորս սերունդ. և Բաբելոն գերեվարությունից մինչև Քրիստոս՝ տասնչորս սերունդ: Իսկ Հիսուս Քրիստոսի ծնունդն այսպես եղավ. երբ նրա մայրը՝ Մարիամը, նշանված էր Հովսեփի հետ, նախքան նրանց միանալը, նա հղի գտնվեց Սուրբ Հոգուց: Մատթեոս 1:16–18.

Մատթեոսի տոհմագիրը մատնանշում է տասնչորսական երեք հավասար ժամանակաշրջաններ, որոնք միասին կազմում են քառասուներկուի մեկ ժամանակաշրջան: Քրիստոսը ուխտի պատմության օմեգան է՝ Մովսեսի՝ որպես ուխտի պատմության ալֆայի նկատմամբ: Մովսեսը մարգարեանում է, որ Քրիստոսը պիտի լիներ «իրեն նման»: Մովսեսն իր հարյուրքսանամյա կյանքի ընթացքում ուներ քառասուն տարվա երեք ժամանակաշրջան: Մովսեսի կյանքի յուրաքանչյուր քառասանամյա ժամանակաշրջան, երբ դրվում է տող առ տող, ավարտվում է Կադեսում՝ 1863 թվականի և կիրակնօրյա օրենքի խորհրդանիշում: Քրիստոսի երեք ժամանակաշրջաններն ավարտվում են Դավթով, Բաբելոնի գերությամբ և Քրիստոսի կողմից խաչի վրա Իր արյամբ ուխտը հաստատելով: Դավիթը ներկայացնում է հաղթական եկեղեցու բարձրացումը կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ, իսկ երկրորդ գիծը մատնանշում է, որ անմիտ կույսերը տարվելու են Բաբելոն՝ կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ: Երրորդ ժամանակաշրջանը ավարտվում է խաչով, որը, մեկ անգամ ևս, նախատիպավորում է կիրակնօրյա օրենքը, երբ Քրիստոսը հաստատում է Աբրահամի ուխտը հարյուր քառասունչորս հազարի հետ և Նոյի ուխտը՝ մեծ բազմության հետ:

Անհավատալի է այն, ինչ կարելի է հասկանալ, երբ այս երկու գծերը դրվում են մեկը մյուսի վրա: Մովսեսի հարյուր քսան տարին կապվում է Նոյի 120 տարիների հետ, իսկ Քրիստոսի քառասուներկու սերունդները կապվում են հակաքրիստոսի՝ կիրակնօրյա օրենքի ժամանակ քառասուներկու խորհրդանշական ամիսներ իշխելու հետ:

Եվ Տերն ասաց. Իմ Հոգին միշտ չի մնա մարդու հետ, որովհետև նա ևս մարմին է. սակայն նրա օրերը հարյուր քսան տարի պիտի լինեն: Ծննդոց 6:3:

Մատթեոսի տոհմագրության հետ մեկտեղ, որը շեշտադրում է Աբրահամի ուխտը, Ղուկասի ներկայացրած Քրիստոսի տոհմագրությունը հասնում է մինչև արարչագործությունը՝ այսպիսով շեշտադրելով կյանքի այն ուխտը, որ Ադամը խախտեց Եդեմում: Ղուկասի տոհմագրությունը սկսվում է Հիսուսից և նրա տոհմական շարքով հետընթաց գնում է մինչև Ադամը, որը նույնացվում է որպես Աստծո որդի:

Շարքն ավարտվում է կատարյալ երկրորդ Ադամով, և սկսվում է կատարյալ առաջին Ադամով: Առաջին Ադամից մինչև երկրորդ Ադամ ներկայացվում է յոթանասուներեք սերունդ:

Սուրբ Գրքի ազգաբանությունները ներկայացնում են ճշմարտության գծեր: Մենք հենց նոր նկատեցինք դրանցից մի քանիսը, որոնք շատ ավելին են, քան ճշմարտություն հաստատելու համար անհրաժեշտ վկաները: Ազգաբանական գծերը պարունակում են պատմական իրադրությունների և ապագա կանխատեսումների ձայնը, և դրանք պարունակում են նաև Պաղմոնիի՝ գաղտնիքների Հրաշալի Թվարկուի ձայնը, քանի որ այդ գծերի մեջ դրված թվային հանելուկները երկրորդ ձայն են ապահովում: Այդ երկու ձայները լսվում են ևս մեկ՝ երրորդ ձայնի հետ՝ Հրաշալի Լեզվաբանի ձայնի, որը ստեղծել և կառավարում է ամեն ինչ, ներառյալ մարդկանց, վայրերի և իրերի անունները:

Երբ Հովհաննեսը դարձավ՝ իր հետևում եղող ձայնը տեսնելու, այն շատ ջրերի ձայնի պես էր, իսկ երբ Դանիելը նույն տեսիլքն ուներ, Նրա ձայնը բազմության ձայն էր: Սուրբ Գրությունների մակերեսային պատգամը, ինչպես նաև այդ պատգամի հետ գտնված անունները, և նաև պատգամի ներսում եղող թվարկումը, մեկ հատվածում երեք ձայներ են: Երբ դուք երեք ձայներով մի տող վերցնում եք և այն դնում մի զուգահեռ տողի վերևում, երեք ձայները դառնում են բազմաթիվ ձայներ:

Եվ աթոռից մի ձայն ելավ՝ ասելով. «Օրհնեցե՛ք մեր Աստծուն, դուք բոլորդ՝ նրա ծառաներդ, և դուք, որ վախենում եք նրանից, թե՛ փոքրեր և թե՛ մեծեր»: Եվ լսեցի, իբրև թե մեծ բազմության ձայն, և իբրև թե շատ ջրերի ձայն, և իբրև թե գորավոր որոտումների ձայն, որ ասում էին. «Ալելուիա՛, որովհետև Տեր Աստված Ամենակալը թագավորում է»: Հայտնություն 19:5, 6.

Ամենանշանակալից տոհմաբանություններից մի քանիսը գտնվում են Իսրայելի թագավորների մեջ: Իսրայելի՝ հյուսիսային թագավորության առաջին յոթ թագավորները ավարտվում են Աքաաբով, Հեզաբելով և Եղիայով՝ այսպիսով ներկայացնելով Կիրակնօրյա օրենքը: Հյուսիսային ցեղերի վերջին յոթ թագավորների շառավիղը սկսվում է Կիրակնօրյա օրենքից և ավարտվում է մարդկային փորձաշրջանի փակմամբ, երբ Միքայելը կանգնում է Դանիել 12-ում: Հուդայի առաջին յոթ թագավորները պատկերում են պատմությունը Կիրակնօրյա օրենքից մինչև Միքայելի կանգնելը, իսկ վերջին յոթ թագավորները մատնանշում են այն պատմությունը, որ տանում է դեպի Կիրակնօրյա օրենքը: Երկու տոհմաբանական գծեր, որոնք երկուսն էլ ունեն ալֆա պատմություն և օմեգա պատմություն: Ալֆա պատմությունը 9/11-ից մինչև Կիրակնօրյա օրենքն ընկած ժամանակաշրջանն է, իսկ օմեգա ժամանակաշրջանը՝ Կիրակնօրյա օրենքից մինչև փորձաշրջանի փակումը: Իսրայելի առաջին յոթ թագավորները համընկնում են Հուդայի վերջին յոթ թագավորների հետ, իսկ Իսրայելի վերջին յոթ թագավորները համընկնում են Հուդայի առաջին յոթ թագավորների հետ:

Մենք կշարունակենք հաջորդ հոդվածում:

«Մնացե՛ք հաստատ մինչև վերջ»

«[Հայտնություն 1:1, 2, մեջբերված են:] Ամբողջ Աստվածաշունչը հայտնություն է, որովհետև մարդկանց տրվող ամեն հայտնություն գալիս է Քրիստոսի միջոցով, և ամեն ինչ կենտրոնանում է Նրա մեջ: Աստված մեզ հետ խոսել է Իր Որդու միջոցով, Որի սեփականությունն ենք մենք թե՛ արարչությամբ և թե՛ փրկագնամամբ: Քրիստոսը եկավ Պատմոս կղզում աքսորված Հովհաննեսի մոտ՝ նրան տալու այս վերջին օրերի համար նախատեսված ճշմարտությունը, ցույց տալու նրան այն, ինչ շուտով պետք է կատարվի: Հիսուս Քրիստոսը աստվածային հայտնության մեծ պատվիրակն է: Նրա միջոցով է, որ մենք գիտություն ունենք այն բանի մասին, թե ինչին պետք է սպասենք այս երկրի պատմության վերջին տեսարաններում: Աստված այս հայտնությունը տվեց Քրիստոսին, և Քրիստոսը նույնը հաղորդեց Հովհաննեսին»:

«Միրված աշակերտ Հովհաննեսն էր ընտրվածը՝ այս հայտնությունը ստանալու համար: Նա առաջին ընտրված աշակերտներից վերջին վերապրողն էր: Նոր Կտակարանի տնտեսության ներքո նա արժանացավ նույն պատվին, որով Դանիել մարգարեն արժանացավ Հին Կտակարանի տնտեսության ներքո:»

«Հովհաննեսին հաղորդվելու հրահանգն այնքան կարևոր էր, որ Քրիստոսը երկնքից եկավ այն Իր ծառային տալու համար՝ ասելով նրան ուղարկել այն եկեղեցիներին: Այս հրահանգը պետք է լինի մեր զգուշավոր և աղոթալից ուսումնասիրության առարկան, որովհետև մենք ապրում ենք այնպիսի ժամանակում, երբ մարդիկ, որոնք Սուրբ Հոգու ուսուցման ներքո չեն, ներմուծելու են կեղծ տեսություններ: Այս մարդիկ բարձր դիրքեր են զբաղեցրել, և նրանք ունեն իրագործելու փառամոլական ծրագրեր: Նրանք ձգտում են բարձրացնել իրենք իրենց և հեղաշրջել իրերի ամբողջ դրվածքը: Աստված մեզ տվել է հատուկ հրահանգ՝ մեզ այդպիսիներից պահպանելու համար: Նա պատվիրեց Հովհաննեսին գրքում գրել այն, ինչ պետք է տեղի ունենա այս երկրի պատմության եզրափակիչ տեսարաններում:»

«Ժամանակի անցնելուց հետո Աստված Իր հավատարիմ հետևորդներին վստահեց ներկա ճշմարտության թանկագին սկզբունքները: Այս սկզբունքները չտրվեցին նրանց, ովքեր ոչ մի մասնակցություն չէին ունեցել առաջին և երկրորդ հրեշտակների պատգամների հռչակմանը: Դրանք տրվեցին այն գործիչներին, որոնք ի սկզբանե մասնակցություն էին ունեցել այս գործին:»

«Այս փորձառությունների միջով անցածները պետք է վեմի պես հաստատ լինեն այն սկզբունքների նկատմամբ, որոնք մեզ դարձրել են Յոթերորդ օրվա աղվենտիստներ: Նրանք պետք է լինեն Աստծո հետ գործակիցներ՝ կապելով վկայությունը և կնքելով օրենքը՝ Նրա աշակերտների մեջ: Նրանք, ովքեր մասնակցել են մեր գործի հաստատմանը՝ աստվածաշնչյան ճշմարտության հիմքի վրա, նրանք, ովքեր ճանաչում են այն ճանապարհացույց նշանները, որոնք ցույց են տվել ճիշտ ուղին, պետք է համարվեն ամենաբարձր արժեք ունեցող աշխատողներ: Նրանք կարող են անձնական փորձառությունից խոսել իրենց վստահված ճշմարտությունների վերաբերյալ: Այս մարդիկ չպետք է թույլ տան, որ իրենց հավատը փոխվի անհավատության. նրանք չպետք է թույլ տան, որ երրորդ հրեշտակի դրոշմը վերցվի

իրենց ձեռքից: Նրանք պետք է մինչև վերջ հաստատ պահեն իրենց վստահության սկիզբը:»

«Տերը հայտարարել է, որ անցյալի պատմությունը պետք է վերապատմվի, երբ մենք մտնում ենք եզրափակիչ գործի մեջ: Ամեն ճշմարտություն, որ Նա տվել է այս վերջին օրերի համար, պետք է հռչակվի աշխարհին: Ամեն սյուն, որ Նա հաստատել է, պետք է ամրապնդվի: Այժմ մենք չենք կարող հեռանալ այն հիմքից, որ Աստված հաստատել է: Այժմ մենք չենք կարող մտնել որևէ նոր կազմակերպության մեջ, որովհետև դա կնշանակեր ճշմարտությունից ուրացում:»

«Բժշկա-միսիոներական գործը պետք է մաքրվի և զտվի ամեն ինչից, ինչը կարող էր թուլացնել հավատացյալների հավատը Աստծո ժողովրդի անցյալի փորձառության հանդեպ: Եղեմը, գեղեցիկ Եղեմը, ապականվեց մեղքի ներմուծմամբ: Այժմ անհրաժեշտ է վերստին հիշեցնել այն մարդկանց փորձառությունը, ովքեր դեր ունեցան մեր գործի սկզբում դրա հաստատման մեջ:»

«Ժամանակ առ ժամանակ մենք կարդում ենք աշխարհի մեծ մարդկանց մահազոհերը: Նրանց ժամանակը գալիս է հանկարծակի, ինչպես մի ակնթարթում: Շատերը, որոնք համարվում էին լիովին առողջ, մահանում են խնջույքից հետո կամ իրենց սեփական բարձրացման համար եսասիրական ծրագրեր կազմելուց հետո: Խոսքը հնչում է. «Նա միացել է իր կոտորեին. թողե՛ք նրան»: Սա նշանակում է, որ Տերն այլևս նրան չի պահպանում վնասից: Հանկարծահաս մահն է գալիս, և ի՞նչ արժե նրա ողջ կյանքի գործը: Նրա կյանքը եղել է ձախողում: Ծառն ընկնում է, որովհետև այն գորությունը, որ պահել էր նրան, թողնում է նրան իր կռապաշտական գոհաբերությանը:»

«Տղամարդիկ և կանայք ամբողջովին կլանված են հաճույք պատճառող որևէ բան որոնելով: Նրանք իրենց հոգիները վաճառում են իգուր, և Աստված հետ է վերցնում Իր երկայնամիտ համբերատարությունը: Նրանք թողնվում են իրենց ընտրությանը:»

«Կան այնպիսիք, որոնք, թեև դավանում են, թե հավատում են ներկա ճշմարտությանը, իրենց հավատը նվաստացրել են և հրաժարվել են լույսի մեջ ընթանալուց: Ո՞վ այժմ մի կողմ կոնի իր եսասիրական, աշխարհային սկզբունքները: Ո՞վ այժմ կձգտի գիտակցել հոգու արժեքը: Ի՞նչ օգուտ կլինի մարդուն, եթե նա շահի ամբողջ աշխարհը, բայց կորցնի իր անձի՛ն հոգին: Կամ մարդն ի՞նչ կտա իր հոգու փոխարեն: Դուք քաղցած և ծարավ եք կյանքի հացի և փրկության ջրի համար: Գիտակցո՞ւմ եք այն հոգիների արժեքը, որոնց համար Քրիստոսը մեռավ: Նրանք, ովքեր ենթադրվում է, թե քրիստոնյաներ են, ապրո՞ւմ են իրենց հավատքի դավանության համեմատ: Գիտակցո՞ւմ են նրանք հոգու արժեքը: Ձգտո՞ւմ են արդյոք իրենց հոգիները մաքրել ճշմարտությանը հնազանդվելու միջոցով:»
Manuscript Releases, հատոր 20, 150, 151.